

RIJEČ UREDNIŠTVA

ODLAZAK ČOVJEKA KOJI JE ŽIVOT POSVETIO ŠUMI I ŠUMARSTVU

30. ožujka 2021. godine u 83. godini života napustio nas je akademik, prof. emeritus Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, doktor honoris causa Mendelovog poljoprivrednoga i šumarskog Sveučilišta u Brnu (Češka) i Tehničkoga sveučilišta u Zvolenu (Slovačka), član predsjedništva HAZU, jedan od osnivača i prvi predsjednik Akademije šumarskih znanosti u Zagrebu, član kluba dekana Zagrebačkog sveučilišta i dugogodišnji predsjednik Hrvatskog šumarskog društva Slavko Matić.

Ovdje nećemo iznositi njegovu znanstvenu ostavštinu o kojoj govori dovoljno njegova bibliografija, dostupna na WEB stranicama HŠD-a, kao i brojna priznanja koja je primio u bogatoj karijeri šumarskog pedagoga i znanstvenika.

Iako je uže područje znanstvenoga rada Slavka Matića, unutar znanstvenoga područja biotehničkih znanosti, uzgajanje šuma, on je svojim širokim poljem aktivnosti obilježio cijelo jedno razdoblje šumarske povijesti konca 20. i početka 21. stoljeća.

Ljubav prema šumama i šumarstvu usmjerila je njegov životni put te je često isticao da šumarstvo nije samo struka, već i način života.

Uporno je zagovarao i promicao jedinstvo šumarske politike, znanosti, obrazovanja i struke.

Njegove riječi izgovorene na 107. godišnjoj skupštini HŠD-a u Županji misao su vodilja i njegovo poimanje šumarske struke. „Ponosni smo na svoju dugu tradiciju obilježenu ponajprije brigom za šume i šumarstvo Hrvatske, u želji da svi oni koji aktivno rade u toj struci daju najviše u prilog poboljšanja kvalitete i vječnosti šuma. Isto tako, uvijek smo vjerovali, a i danas, da će nam se uloženi trud i ljubav prema šumi višestruko i trajno vratiti, ne u enormnim i za pristojan život nepotrebnim materijalnim dobrima, nego u zadovoljstvu i saznanju da pripadamo struci gdje je rad, ljubav i poštenje temeljna odrednica i zakon. Bez tih odrednica ne bi bilo moguće uzgojiti i danas održati šume, koje su po svojoj strukturi i vrijednosti najljepše i najvrjednije u Europi. Bez takvog uvjerenja ne bi bilo moguće šume uzgajati i održavati u stanju da daju materijalna i općekorisna dobra, dobra namijenjena svakom čovjeku ove zemlje“.

Bio je u pravom smislu zaštitnik šuma i šumarske struke. Sjetimo se njegovih reakcija kada je znao „zagrmiti“ uko-

liko se nešto unutar struke nije odvijalo u skladu s njezinim pravilima bez obzira da li se to odnosilo na izdvajanja šuma i šumskog zemljišta za potrebe građevinske infrastrukture ili za poljoprivrednu proizvodnju, ili kod primjene građevinskih zahvata (Kanal Dunav-Sava, Projekt Zagreb na Savi, Hidrocentrale na Dravi, šuma Kalje) s negativnim posljedicama na šumski ekosustav. U svojim istupima često je bio protiv politike pasivne zaštite šuma provodene od strane Zavoda za zaštitu okoliša i prirode pri današnjem Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, naglašavajući sječnu kao sredstvo njege šuma.

Kada bi se poduzimali zahvati u šumama koji nisu bili u skladu s načelima Zagrebačke škole uzgajanja šuma, kojim je bio jedan od utemeljitelja, šumari su znali da je tu profesor Matić, koji će reagirati i adekvatno odgovoriti.

Otvoreno je istupao protiv plaćanja vodne naknade za površine šuma i šumskog zemljišta koje istovremeno jedine omogućuju prirodni vodni režim i čistu vodu. Uvijek je naglašavao važnost općekorisnih funkcija šuma, dok je drvo smatrao kao nusproizvod gospodarenja šumama.

Prostore Hrvatskoga šumarskoga društva smatrao je svojim drugim domom gdje je često raspravljao o šumama i šumarstvu.

Iskazivao je nezadovoljstvo aktualnom politikom prema šumarstvu, koja je posebice nakon brisanja imena šumarstva iz naziva resornog ministarstva, sustavno zanemarivala interese šumarske struke.

Žalostilo ga je ponašanje brojnih naših kolega, koji su pod uticajem politike pretpostavili konformizam trenutnih rukovodećih funkcija osnovnim šumarskim postulatima koje su učili na Fakultetu.

Odlaskom profesora Matića završilo je jedno razdoblje koje će nama suvremenicima ostati u sjećanju kao nezaboravno iskustvo, plemenitog, šumarskog načina života i zajedništva, a koje je rezultiralo njegovanim i očuvanim šumama.

Hoće li novi trendovi koji su sve izraženiji u današnjem šumarstvu, a prema kojima su šumarski stručnjaci sve manje povezani sa šumom, ali i međusobno, uspjeti odgovoriti na nove izazove, posebice u okolnostima sve izraženijih klimatskih promjena, tek je za vidjeti.

Uredništvo